GAZETA KRAKOWSKA

Nro 18

Z KRAKOWA DNIA 2. MARCA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Na posiedzeniu Ciała prawodawczego dnia 12 Lutego r. b. obranym został JW. Mikołay Hoszowski Senatorem doczasowym, na mieysce ustępuiącego JW. Dawida Oebschelwitza. Czynione były wnioski przeciwko i za wolnością druku, i takowe do Senatu odesłanemi zostały. Daley odczytaną została 1) Odpowiedź Wysokiey Kommissyi Organizacyyney wspólnie z Senatem, w którey iest przepisane postępowanie Izby co do Proiektów od Senatu Ciału Prawodawczemu przesyłanych. 2) Uchwała Senatu względem przychodów; na co był uczyniony wniosek następuiący: iż stosownie do odpowiedzi Wys: Kommissyi Organizacyyney wspolnie z Senatem, dosyć iest Budżet odczytać i takowy wprost przyiąć lub odrzucić. Po naradzeniu nad wnioskiem takowym, solwowaną została Sessyia na dzień 13 b. m. i r. na godzinę 10 z rana.

W dniu 13 b. m. i r. czynione były wnioski: 1) Względem Kommitetu do prawodawstwa ustanowionego. 2) Aby Delegacya wyznaczoną była do Wysokiey Kommissyi Organizacyyney, wcelu rozwinięcia Odpowiedzi swey, Ciału prawodawczemu na wczorayszey Sessyi odczytaney. Wniosek takowy był przyięty, a w skutek czego polecone zostało wykonanie tey samey Delegacyi, która do ułożenie prożby do Nayiaśnieyszych Monarchów iest wyznaczoną. — 3) Aby Proiekt JW. X. Sierakowskiego względem zaprowadzenia Instytutu Veterynarii, Katedry Technologii i postawienia burs w stanie dobrym, był do Senatu Rządzącego odesłanym. — 4) Aby żołd Officerów Milicyi tego Kraiu podwyższyć — 5) Względem kopalni. Wnioski dopiero wspomnione do Senatu odesłanemi zostały. — Poczem solwował JW. Marszałek Sessyią na dzień 14 b. m. i r.

W dniu 14 b. m. i r. całą Sessyią zaięło czytanie przysłanego od Senatu Rządzącego proiektu do Budżetu; w śród którego czytania, wybrana Delegacyia do Wysokiey Kommissyi Organizacyyney oddaliła się, końcem dopełnienia zlecenia od Ciała prawodawczego na nią włożonego. Po odczytaniu Budżetu i Annexow, JW. Marszałek solwował Sessyią na dzień 17 b. m. i r. a to tym końcem, aby dać czas

Deputacyi Budżetowey do trutynowania Budżetu, i zrobienia nad nim swych uwag.

W dniu 17 b. m. i r. odczytanemi były: 1) Proiekt do prawa względem połączenia funduszów dla Domu ubogich: takowy poszedł do deliberacyi. 2) Odezwa Senatu Rządzącego co do modyfikacyy proiektu uczynionych na dniu 8 b. m. względem exekucyi niezaprzeczonych procentów i czynszów funduszowych: poczem Proiekt takowy wraz z modyfikacyiami w prawo zamienionym został. 3) Proiekt do prawa względem spustoszałych domów Narodowych. Proiekt ten poszedł do deliberacyi. — Na posiedzeniu tem czynione były wnioski następuiące: 1) Względem wyznaczenia pensyi Woytom, o podwyższenie pensyi Fizykowi mieyskiemu: oba te wnioski do Senatu Rządzącego odesłanemi zostały. 3) O podwyższenie pensyi Urzędnikom kassy mieyskiey; a ponieważ Ci iuż w przody do Senatu w tey mierze podawali swą prożbę, a Senat im odpowiedział, aby się do Ciała prawodawczego udali, przeto Rezolucyia Senatu zastępuiąc mieysce proiektu iak art, 11 Konstytucyi miec chce, do Deputacyi Budżetowey wraz z wnioskiem odesłaną została.

Nakoniec JW. Marszałek oświadczył: ponieważ po 13 dniach Sessyy żaden wniosek dążący do iakowey zmiany prawa przyiętym bydź nie może, w skutku art. 10 Ustawy porządkowey, aby się JJWW. Reprezentanci z wnioskami swemi iakieby mieć mogli spieszyli. Solwowaną została Sessya na dzień 20 Lutego 1817 roku.

Ostoszewski, Sek. Seym.

Z Warszawy d. 22 Lutego.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 5 Lutego 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Przeznaczony zostaie.

W Sztabie głównym: Pełniący dotychczas obowiązki Adjutanta polowego przy Jenerale Szefie sztabu głównego, porucznik Załuski, na Adjutanta polowego przy Naczelnym Wodzu.

Umieszczony zostaie.

W korpusie Weteranów: Przykommenderowany do pułku 1go strzelców pieszych, podporucznik Zaremba.

Otrzymuią żądoną dymissyią dla słabości zdrowia.

W piechocie: Z pułku 8go liniiowego, podporucznik Felicyan Worotyniec, w stopniu porucznika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymuie pozwolenie noszenia munduru,

Uwolniony od służby Rozkazem dziennym z dnia 26 Stycznia r. b. podporucznik Łącki, z pułku 1go piechoty liniiowey.

Oddalony zostaie ze służby za nieprzyzwoite dla officera sprawowanie sie.

W piechocie: Z pułku 4go strzelców pieszych, porucznik Tognini, po wysiedzeniu iedno-miesięcznego ścisłego aresztu.

Dnia 10 Lutego.

Za Naywyższym Rozkazem.

Postępuie.

W Korpusie Artylleryi i Inżynierów: W półbataliionie inżyniierów, Kapitan 2giey klassy Felix Przedpełski, na Kapitana 1wszey klassy.

Przeznaczony zostaie.

W Korpusie Weteranów: Umieszczony w tymże korpusie Rozkazem dziennym z dnia 5 Lutego r. b. podporucznik Zaremba, do kompanii 2giey.

Umieszczony zostaie.

W korpusie Inwalidów: Z pułku 2go strzelców pieszych, porucznik Czyżewski, z przeznaczeniem do kompanii 1wszey.

Otrzymuią żądane dymissyie dla interessów familiynych.

W Gwardyi: Z szwadronów strzelców konnych, podporucznik Krzysztof Grotthus.

Dla słabości zdrowia.

W piechocie: Z pułku 1go liniiowego, porucznik Kasper Hornowski. — Z pułku 6go liniiowego, Kapitan Antoni Orda. —— Z pułku 8go liniiowego, Kapitan Kasper Linowski.

Dla interessów familiynych.

Z pułku 6go liniiowego, Kapitan Ignacy Nieszkowski.

W jeździe: Adjutant polowy przy Jenerale Dywizyi Rożnieckim, Kapitan Czarnecki z pozwoleniem noszenia munduru pułku 1go strzelców konnych, w którym liczył starszeństwo.

Dla słabości zdrowia.

Z pułku 3go Ułanów, Kapitan Jan Puciatycki i porucznik Kajetan Zawadzki. — Przykommenderowany do pułku 4go Ułanów, porucznik Kazimierz Wądołowski.

Wykreślony zostaie z Kontrol.

W jeździe: Przykommenderowany do pułku 3go Ułanów Kapitan Noskowski, który otrzymawszy pod d. 21 Listopada 1816 roku urlop na miesiąc ieden, nie powrócił dotąd do pułku.

Dnia 15 Lutego.

Za Naywyższym Rozkazem.

Umieszczeni zostaią.

W piechocie: Adjutant polowy przy Jenerale Brygady Falkowskim, Kapitan Drost, w pułku 4tym strzelców pieszych, w którym dotąd liczył starszeństwo.

W żandarmeryi: Podpułkownik Wieniawski, z woyska.

Przeznaczony zostaie.

W piechocie: Z pułku 2go strzelców pieszych, porucznik Grabowski, do pełnienia obowiązków Adjutanta polowego przy Jenerale Bryg. Falkowskim, nie przestaiąc należeć do tego pułku.

Otrzymuią żądane dymissyie dla słabości zdrowia.

W piechocie. Z pułku 2go strzelców pieszych, porucznik Wawrzyniec Goltz, w stopniu Kapitana, z pozwoleniem noszenia munduru.

W nagrodę zasług.

W korpusie Artylleryi i Inżyniierów, Z kompanii 3ciey lekkiey pieszey, podofficer Maciey Kremski, w stopniu podporucznika.

Dla słabości zdrowia.

Przykommenderowany do Bióra Kommendanta materyiałów artylleryiczych, podporucznik Piotr Sławęcki w stopniu Porucznika z pozwoleniem noszenia munduru.

O smutnym znowu dla całego Narodu zgonie sławnego Męża, donosiemy z boleścią serca czytelnikom naszym. D. 14 b. m. przeniósł się do wieczności z powszechnym wszystkich żalem, zacny szanownego Zgromadzenia JJ. Xięży Piiarów członek, JXiądz Onufry Kopczyński w 82 roku życie. Zostawuiąc biegleyszemu pióru pochwałę cnot i zasług Męża tego, sądziemy bydź obowiązkiem naszym, krótki tu ich rys wystawić

Onufry Kopczyński urodził się dnia 30 Listopada 1735. Wychowany i przysposobiony do nauk, okazał się w młodości iuż ową latoroślą maiącą przynieść drogie w przyszłości owoce. Wstąpiwszy w r. 1754 do Zgromadzenia XX. Piiarów, z chlubą dla siebie i pożytkiem ziomków, pracował długo w zawodzie Nauczycielskiem. Zwiedziwszy stolice nauk, Paryż, Wiedeń i inne w czasie owym naysławnieysze, wrócił do oyczyzny nabywszy większey doskonałości, i tę w swoim narodzie naygruntowniey rozkrzewiał. Wezwany do Warszawy trudnił się wychowaniem młodzi w Konwikcie. Żył zawsze dla dobra publicznego, kochał swoy naród iako cnotliwy obywatel, wpaiał w serca młodzieży zasady dobrego sądzenia o narodzie, zaszczepiał w niey cnoty obywatelskie i miłość oyczyzny. Ustanowiona Kommissyia Oswiecenia i Ksiąg Elementarnych, przybrała go za swego członka. Liczne pisma iego świadczą, iak się tam sprawiał gorliwie; maiąc sobie polecone od Towarzystwa Elementarnego ułożenie Grammatyki ięzyka Polskiego, dzieło to pracowite wygotował i od światłego Króla Stanisława Augusta, prawdziwego zasług Znawcy, medalem Merentibus był ozdobiony. Trudno iest przydać co do pochwał, które uczona publiczność kraiowa i zagraniczna przyznała tey Grammatyce, którą iako skarb naydroższy narodu uważać można, i która, tak systematycznie i filozoficznie iest ułożona, że nam iey ościenne narody zazdrościć mogą. Oprócz tego nieocenionego dzieła, któremu wiele lat, pracy i znoiów poświęcał, zaymował się także w wolnych chwilach poezyią, o czem świadczą rozmaite wiersze iego wyszłe z druku, w ięzyku Łacińskim. Za panowania ś. p. Stanisława August., dał ieszcze dowód biegłości i niestrudzoney gorliwości o dobro powszechne, uporządkowawszy wielką Bibliiotekę Załuskich, która mu w dozór była powierzona, i na którey urządzenie, uszczuplaiąc własnym potrzebom, znaczną kwotę pieniędzy wydał. Nieszczęścia które późniey obarczyły Polskę, dały się także uczuć Kopczyńskiemu w całey swey srogości, oderwany od oyczyzny i przyiaciół, prześladowany iako gorliwy obywatel, przebywał przez lat pięć w Węgrzech i Morawii, wzdychaiąc do lubey oyczyzny, lecz znosząc z prawdziwie mężkim umysłem przeciwności losu. Za wstawieniem się wspaniałomyślnego Cesarza Alexandra, powrócony oyczyźnie, sprawował przykładnie urząd Prowincyiała w swem Zgromadzeniu, a potem na łonie nauk, zostawszy członkiem czynnym Królewsko-Warszawskiego Towarzystwa Przyiaciół Nauk w spokoynem zaciszu do zgonu dobrem kraiu i literatury oyczystey zaięty, resztę dni swoich przepędził. Krótko przed śmiercią to iest, dnia 30 Listopada r. z. oddany mu został, iak wiadomo, w imieniu miłośników mowy oyczystey i całego wdzięcznością przyiętego narodu, poświęcony chwale iego złoty medal. Była to ostatnia, lecz naydroższa dla serca iego nagroda. Nie długo się nią cieszył. Umarł dnia 14 b. m. lecz w pamięci Polaków, i naypóźnieyszey potomności póty żyć będzie, póki naród i ięzyk Polski istnieć nie przestaną. Utraciły w nim: młodzież pieczołowitego oyca; Zgromadzenie XX. Piiarów, iednę z pierwszych swych ozdób; przyiaciele źródło nauki i pociechy wzaiemney; mowa oyczysta Prawodawcę i Patryarchę swego; Polska nakoniec literatura

stracila iakoby kamień węgielny. Zwłoki tego szanownego Męża przeniesione zostały d. 16 b. m. na mieysce wiecznego spoczynku, w pośród licznego grona w smutku pogrążonych osób. Młodzież szkolna wynurzyła z głębokim żalem, uczucia swoie w mowach swych mianych w kościele XX. Piiarów, i na cmentarzu przy katakumbach.

Z Peterzburga d. 23 stycznia d. k.

Towarzystwo patryotyczne Dam ustanowione tu w roku 1812, dla wspomożenia podupadłych przez woynę, nowe teraz otrzymało urządzenie. Udzielane przez nie wsparcie nie przestaie teraz na osobach, które przez woynę do nieszczęścia przywiedzione zostały, ale rozciąga się do wszystkich obciążonych słabością, wiekiem, famil‑ią, w stolicy tey mieszkaiących.

N. Pan nowy okazał dowód przychylności swey do tego Towarzystwa, w reskrypcie następuiącym do Xcia Galiczyna, Ministra religiynego.

Xiążę Alexandrze Mikołaiewiczu!

"Gdy Petersburgskie Towarzystwo Patryotyczne Dam, życzy sobie zostawać pod bezpośrednią opieką ukochaney Małżonki Naszey Cesarzowey Elżbiety, i gdy N. Pani raczyła przychylić się do tego życzenia; Towarzystwo więc pomienione odtąd zostawać będzie pod Jey bezpośrednim kierunkiem; ten nie będzie wpływał do wewnętrznego rządu Towarzystwa, ale się w każdym punkcie Towarzystwo zgłaszać będzie do N. Cesarzowey, i działania swe dobroczynne odbywać podług urządzeń przez siebie ułożonych, pod dozorem tylko N. Cesarzowey. Żadne zdanie sprawy, ani żadne przedstawienie względem interessów Towarzystwa Dam, nie będą odtąd do Nas czynione. Rozkazuiąc wam uwiadomić o tem Towarzystwo patryotyczne Dam, zostaię ku wam przychylny.,, — W Petersburgu d. 18 Listopada 1816.

(podpisano) ALEXANDER.

Dnia 15 t. m. odprawiło się pierwsze zgromadzenie Dam Towarzystwa Dobroczynności. Nayiaś: Cesarzowa Jeymość Elżbieta i wszystkie Damy Towarzyszki naniem się znaydowały. Mieyscem zgromadzenia był dom sierot, założony w roku 1811. Zdawano N. Pani sprawę z działań Towarzystwa w roku 1816.— Towarzystwo miało r. 1816 w dochodzie 51,755 rubli 69 kop: W sześciu ostatnich miesiącach upłynionego roku, Towarzystwo udzieliło wsparcia dla 606 rodzin, daiąc pomoc na raz ieden, miesięczną, lub całoroczną. Roczne wsparcia czynią 13,487 rubli 50 kop: Na utrzymanie domu sierot, w którym iest 30 dziewcząt, w roku 1816 wyszło 24,376 rubli 40 kop.

Dnia 16 t. m. Poseł Francuzki Hrabia de Noailles dawał bal, który obecnością swą zaszczycili N. Cesarz JMość, NN. Cesarzowe Elżbieta i Maryia, W. Xiążę, Xiężna Wirtembergska, i Xiężniczka iey córka. Cesarz JMość i W. Xiążę mieli ozdoby orderu S. Ducha, a Jenerał-Adjutanci i officerowie orszaku J. C. Mości mieli krzyże S. Ludwika. Przód pałacu Posła i dziedziniec były oświecone. Swietne zgromadzenie Dam i Mężczyzn znakomitszych napełniało sale. Za przybyciem Cesarza JMci do sali balowey rozpoczęły się tańce Polskie. W czasie wieczerzy NN. Cesarzowych wykonywany był przez naypierwszych artystów koncert wokalny i instrumentalny. Przeszło 300 osób było na tym balu.

Z Wiednia d. 19 Lutego.

Nayiaśnieyszy Cesarz raczył zwykle

w dniu Nowego roku obchodzoną u Dworu uroczystość, na dzień swoich urodzin odłożyć, i oraz rozkazać, iż ta uroczystość obchodzona będzie w przypadaiącą niedzielę po urodzinach d. 16 Lutego. W dniu tym odbierał J. C. K. Mość w wewnętrznych apartamentach zamku powinszowania od całego Dworu, Xcia Arcybiskupa, Ministrów stanu, Radców stanu, Naczelników władz Nadworych, Feldmarszałków, kawalerów różnych orderów. O godzinie 11 udał się J.C.K.Mość otoczony całym Dworem na nabożeństwo do kaplicy Dworskiey, a po ukończonem nabożeństwie odbierał powinszowania od obecnych tu zagranicznych ambassadorów od każdego z osobna i reszty ciała dyplomatycznego. Potem był wielki obiad w obrzędowey sali, podczas którego przygrywała muzyka.

Po spaleniu onegday na zwyczaynym placu za 12 mill. Złr. papierowych pieniędzy, zniszczonych zatem zostało od 1go Lipca r. z. aż do tego czasu za 100 mill. Złr. będących w biegu papierowych pieniędzy, to iest 50 mill. przez działanie banku, a 50 weszłych przez pożyczkę na mocy naywyższego Patentu z d. 29 Października 1816.

Z Poznania d. 12 *Lutego.*

Gazeta tuteysza ogłosiła następuiące

Obwieszczenie:

Jego Królewska Mość, w §. 15tym wydanego pod dniem 9 Listopada r. z. Patentu względem przywrócenia praw Pruskich, zastrzegł sobie oznaczenie osobnem urządzeniem sposobu, w iakim Ustawa z dnia 14 Września r. 1811, tycząca się stosunków między dziedzicami dóbr ziemskich a włościanami, niemniey bliższe rzeczoney Ustawy obiaśnienie z d. 29 Maia z. r. z należytą na prawa wszystkich interessowanych osób względnością, w Wielkim Xięztwie Poznańskiem zastosowanemi bydź maią.

Zastrzeżenie to, ku podziwieniu moiemu, wzniecilo obawy, które sam dodatek: z należytą na prawa wszystkich interessowanych osób względnością, całkiem zniweczyć był powinien.

Któż z nas nie czuie owey uciążliwey do ustawicznych wyręczeń prowadzącey opieki, którą nad włościanami w dobrach naszych brać na siebie zniewoleni iesteśmy?

Któryż światły dóbr posiadacz mógłby tey liczney klassie mieszkańców zazdrościć samodzielności, z którey sam iest naybliższym do ciągnienia pierwszych korzyści, a która iedynie tylko iest zdolną postawić tychże mieszkańców w stanie ponoszenia wspólnych ciężarów kraiowych.

Że takowe stosunki nie mogą bydź dziełem nagłego rozkazu, lecz iedynie przyszłych światłych rozporządzeń owocem, iest rzeczą równie naturalną, iak od Królewskiego Rządu Pruskiego ze wszech miar uznaną.

Upoważniony iestem od Naywyższey władzy do oświadczenia, iż tenże Rząd względem wspomnionych rozporządzeń, — przed wydaniem zastrzeżonego w Patencie z dnia 9 Listopada r. z. urządzenia — z światłemi a interessowanemi do tego członkami narodu znieść się umyślił. — Berlin dnia 29 Stycznia 1817. Naczelny Prezes Wielkiego Xięztwa Poznańskiego.

Zerboni di Sposetti.

Z Londynu d. 9 *Lutego.*

Gazeta Morning-Chronicle ogłosiła na żart dwa doniesienia o zdrowiu Lorda Murray, którego twarz rozbite w powozie szkła,

gdy w d. 28 Stycznia iechał z Xciem Rejentem, skaliczyły. Pierwsze doniesienie brzmi iak o położnicy, a drugie opiewa, że bicie iego serca cokolwiek zwolniało. — Taż gazeta czyni podług swoiego zwyczaiu uwagi nad tayną kommissyią niższey izby, która przeyrzeć ma papiery o buntowniczych związkach i zdać o nich sprawę. Kommissyia taka (wyraża) składać się powinna z mężów wcale niepodległych; wszyscy będący na urzędach, wszyscy spodziewaiący się iakiey korzyści w teraźnieyszem położeniu rzeczy, wszyscy przeciwni odmianie, a nawet woyskowi powinni bydź z niey wyłączonemi, bo iakże ci mogą dać rzetelne zdanie o teraźnieyszem stanie kraiu będąc interessowanemi? Niepodlegli tylko mężowie i prawdziwi patryioci mogą iedynie dać zdrową radę o potrzebie oyczyzny, i t. d.

Przed nieiakim czasem starał się rząd Angielski zakupić pole niedalek Tarragony, gdzie 300 Anglików, poległych w chwalebney obronie tey twierdzy, iest pochowanych, aby nie było zasiewanem lub zabudowanem. Jak tylko dowiedziało się o tem to miasto, darowało go rządowi Angielskiemu.

Od dawna osiadły w Londynie Francuzki Snycerz Goblet, odebrał zlecenie odlac z gipsu ostatnie urodzone nieżywe dziecię Xiężny Kumberlandyi.

Tkacze Spafieldu ofiarowali Lordowi Prezydentowi Londynu za wstawienie się za ich biednym stanem aksamitne suknie. — Młodszy Watson miał do Ameryki przybydź. — W Lichtfield wynaleziono wodną machinę, za pomocą którey wyrabiaią codziennie po 400 łokci sukna. — Utrzymanie ubogich w Manszestrze kosztowało w ostatnim kwartale przeszło 20,000 f. szt. — Sałasze, które podczas ostatniey burzy nadwerężone zostały, są naprawiane. — Rząd chce od banku zaciągnąć 9 mill. f. szt. po 25 od sta prowizyi. — Xże Rejent mianował wynalazcę palnych rac, P. Congreve, jenerałem majorem w korpusie artyleryi Hanowerskiey.

List z Rio-Janeiro pod d. 9 Grudnia donosi, iż działania Portugalczyków nad wschodniem brzegiem rzeki Plata bardzo zwolna idą. Rokoszański Jen. Artigas ściąga ich baczność ku brzegom rzeki Uraguay, i za przyrzeczeniem mu pomocy od Indyianów, zagraża Brazyliyskiem granicom w tey okolicy. Montevideo gotuie się do dzielney obrony. Buenos-Ayres iest oboiętnem i trudni się tylko sprawami Peru.

Z Paryża d. 11 Lutego.

Zdrowie Królewskie polepsza się codziennie, i spodziewaią się, iż J. K. Mość zacznie znowu w krotce zwyczaynych swoich przeiazdek używać. J. K. Mość pracuie często z Ministrami.

Z rozkazu rządu robią dla osady Paryzkiey 15,000 dębowych łożek, z których odstawiono iuż do koszar 6000.

Przedonegdayszy Monitor ogłosił uchwaloną przez obie izby ustawę o obiorach do izby Deputowanych. Proiekt do ustawy względem osobistey wolności i dzienników, który po wielu sporach w izbie Deputowanych przyięty został, przeszedł także znaczną większością w izbie Parów.

Izba Deputowanych naradza się ciągle nad budżetem, który w wielu punktach doznaie znacznego oporu. Lecz Ministrowie pewnemi są większości za swoiemi proicktami. Zaufanie w nich wzrasta tak-

że codziennie, zwlaszcza gdy przekonano się, iż przez swoią zręczność i dzielność w rządzeniu odięli niechętnem klassom ludu wszelką nadzieię odmiany w systemacie rządowem.

Nowe układy z liwerantami o dostawianie żywności dla sprzymierzonego woyska we Francyi, nie doszły, ponieważ nie zgodzono się na cenę żywności. Utrzymany zatem został dawny sposób opatrywania tego woyska w żywność przez ajentów rządowych, którzy zakupuią rzeczoną żywność i dostawiaią do magazynów.

Król zakazał pod karą konfiskaty wprowadzać niewolników do wysp Francuzkich w zachodniey Indyi.

Jenerał Decaen siedzący w więzieniu Opactwa ma bydź w tym miesiącu sądzony.

W okolicy Werssalu umarł d. 4 b. m. Hr. De Moustier. Był on naystarszym z naszych dyplomatyków i za Ludwika XVI w Filadelfii, Londynie, Berlinie i przy innych Niemieckich Dworach sprawował z chwałą publiczne obowiązki.

Po kilku miesiącach dany był w Bordeaux w d. 1 Lutego pierwszy bal publiczny; dochod z niego poświęcono dla ubogich i był bardzo liczny. W okolicach tego miasta panuie naypięknieysza wiosienna pora.

Podług doniesień z Brazylii Król Portugalski ma się d. 7 Kwietnia koronować.

D. 8 b. m. w wieczor widzieć się tu dało mocne północne światło.

W Liwornie, podług pism naszych, uzbraiaią na koszt Deja Algierskiego galiotę.

Do klasztoru Benedyktynek ustawicznych modłów, który Xiężna Ludwika Burbon-Konde w Templu założyła, wstępuie wiele nowicyuszek. Ciągle buduią tam ieszcze dla przerobienia tego gmachu na zupełny klasztor.

W wyszłym teraz z druku tegorocznim kalendarzyku Dworskim, znayduie się znowu przypisek iak w kalendarzykach r. 1815 i 1816: "Gdy prace tyczące się urządzenia Duchowieństwa, nie są ieszcze ukończone, nie możemy zatem żadnych w tey mierze umieścić szczegółow.„ (Zapewniono iednak w tym przypisku, iż konkordat z Stolicą Swiętą iest już zawarty i podpisany.)

Pisma tuteysze przywodzą, iż w gościnni na gorze Simplon dano w roku przeszłym podróżnym: 5810 śniadań, 5573 obiadów, 3870 podwieczorków i 5971 wieczerz, ogółem 19,324 pożywień.

Z Madrytu d. 29 Stycznia.

Król odwiedził d. 21 b. m. niespodziewanie tuteysze więzienie kryminalne. Postrzegłszy machinę do tortur, rozkazał ią nie tylko w tem, ale i w innych więzieniach natychmiast spalić, aby piekielnego tego narzędzia nie została się nawet pamięć.

Podług kalendarzyka Dworskiego rada stanu w Hiszpanii składa się z 25 członków, z których iednak 9 tylko iest obecnych. Rada ta zgromadzą się z resztą rzadko, wszelako sprawy kraiowe na tem niecierpią.

Podług rzeczonego kalendarzyka Hiszpaniia ma teraz 10 orderów, to iest złotego Runa, Karola 3go, Izabelli Katoliczki, S. Ferdynanda, S. Hermenegildy, S. Jakóba z Alkantary, Montesa, Calatrava i damski Maryi Ludwiki.

DODATEK DO N^ro 18 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 2 MARCA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Bruxelli d. 13 Lutego.

Zaszły tu niektóre w ministerium odmiany. Radca stanu Mollerus mianowany iest na mieyscu Hr. Hogendorp sekretarzem stanu i wiceprezesem rady stanu, a Radca stanu de Coningk na mieyscu P. Roell sekretarzem stanu spraw wewnętrznych. P. Roell utrzymany iest przy tytule i stopniu ministra i zaszczycony iest wielkim krzyżem Niderlandskiego orderu Lwa. P. Membrede, prezes 2giey izby jeneralnych Stanów, i P. Hultman, gubernator północney Brabancyi, mianowanemi są nadzwyczaynemi radcami stanu.

Niderlandska siła morska liczy 1 admirała, 8 wiceadmirałów, 8 kontraadmirałów, 4 podkontraadmirałów, 38 kapitanów, 40 kapitanów poruczników, 96 poruczników 1szey i 105 drugiey klassy. — Woysko składa się z 51 bataliiooów milicyi, 28 bataliionów liniiowey piechoty, 2 bataliionów strzelców, 1 Josadnczego, 1 garnizonowego, 4 Szwaycarskich pułków, 1 Niemieckiego, 1 bataliionu morskiego, 4 dywizyy kirysserów, 2 pułków dragonii, 3 pułków huzarów, 9 kompaniy konnęy żandarmeryi, 4 pułków artyleryi i 6 oddziałów inżynierów.

Podług listow z Paryża pożyczka rządu Francuzkiego 300 mill. fr. została d. 6 b. m. ostatecznie zawarta.

D. 9 b. m. obchodzona była u Dworu rocznica zaślubin Królewicza następcy tronu z W. Xiężną Anną Pawłowną.

W gminie Lovendeghem, w wschodniey Flandryi żona krawca rodziła od 17 do 19 Stycznia codziennie po iedney dziewczynie, z których iedna tylko po urodzeniu do 3 dni żyła.

Jak tylko pora roku dozwoli stanie pod Antwerpiią 25,000 woyska obozem.

D. 10 b. m. Maryia Büscher, wdowa Klyspot w Schiedam, obchodziła 106 rok swoiego urodzenia. Zgromadziło się u niey 74 dzieci, wnucząt, prawnucząt, i t. d. Jest ona matką 16 dzieci, była dwa razy paraliżem tchnięta, ale iest zdrowa i czerstwa ieszcze. Jako Katoliczka spowiadała się i przyięła S. Komuniią przed obchodzeniem tey uroczystości, podczas któirey w wieczor przed iey mieszkaniem była honorowa brama oświecona.

Z Neapolu d. 28 Stycznia.

Xże de Gallo wyiechać stąd w krotce

ma do Peterzburga; mowią tu o zawrzeć się maiącym traktacie handlowym z Rossyią.

Układy między Neapolem i Rzymem ieszcze nie są ukończone. Rzym obstaie, aby Biskupi mieli prawo cenzury przed drukiem każdey Xiążki, na co Neapol nie chce zezwolić, gdyż to sprzeciwia się wolności druku, ale pozwala na zaskarżenie przez Biskupów każdey drukowaney Xiążki, któraby przeciwne im zawierała w sobie zdania. Rzym żądać ma oprocz tego, aby tylko Katolicka religiia miewać mogła z wyłączeniem innych publiczne nabożeństwo w Neapolu, na co Neapol zdaie się zezwalać.

W dniu urodzin Królewskich oczekiwane tu było przebaczenie Królewskie dla wszystkich wygnańców za przywiązanie do przeszłego rządu; lecz zdaie się bydź do dalszego czasu odłożone. — W krotce wyyśdź także ma z druku Xięga ustaw zastępuiąca Kodex Napoleona.

W Pompei kopią znowu z wielką pilnością i iest tam do 600 robotnikow zatrudnionych. Niedawno odgrzebano wspaniałą świątynią, w środku którey znayduię się wielki słupiec. — Rząd umawia się o kupno sławnego zbioru starożytnych naczyń z P. Vivenzio.

Zachodzi u nas nadzwyczayne zdarzenie, iż brakuie oliwy; po inne czasy mnostwo wyprowadza iey nasz kray, a teraz musiał rząd zezwolić na wprowadzanie iey skąd inąd. — Stan naszego skarbu zaczena się polepszać; wszystkie odnogi rządu, woysko i pensionowani są płatni, wyiąwszy iedną siłę morską.

Z Rudolstadtu d. 28 Stycznia.

Samoboystwa zdaią się u nas bydź prawdziwie zaraźliwą chorobą. Przed kilku tygodniami obwiesiły się iedna po drugiey na iednymże drzewie dwie Włościanki niedaleko Königssee; w krotce potem zastrzelił się wiednym z tuteyszych ogrodów młodzieniec; po nim obwiesiła się młoda dziewczyna, córka Lekarza w Königssee, powrociwszy z balu, a przed kilku dniami młodzieniec w wsi Eibe zastrzelił naprzod 16to letnią swoią kochankę, potem siebie samego, ponieważ dziedzic tey wsi niechciał zezwolić na ich małżeństwo.

Z Hanoweru d. 14 Lutego.

Zgromadzenie powszechnych stanów królestwa po załatwieniu podanych od rządu proiektów do ustaw, zostało wczoray aż do 15 Kwietnia odroczone. Posiedzenia iego ciągnęły się od 4 Październik r. z. Nim odroczone zostało uchwaliło ieszcze adress powinszowania do Xcia Rejenta, iż uszedł szczęśliwie wymierzonego przeciw niemu w d. 23 Stycznia zamachu.

Mowią, iż kontyniens Hanowerski we Francyi zostanie w 3ciey części zmieniony. — Zakilka dni zacznie się tu losowanie młodzieży zrodzoney w roku 1797 do milicyi.

Od brzegow Menu d. 15 Lutego.

Mianowany przy seymie Niemieckim w Frankforcie Bawarski poseł, Baron Adam Aretin, iest starszem bratem znanego z różnych pism Chrystofa Aretin. Seym Niemiecki miał d. 10 b. m. dziewiąte poufalne posiedzenie. Zatrudnić się ma wkrótce oprócz prywatnych prożb trzema ważnemi przedmiotami: 1) Urządzeniem związkowego woyska, głównego iego sztabu i iego ruchu; 2) Oznaczeniem dyplomatycznych stosunków z seymem związku Niemieckiego; 3) Oznaczeniem iego działań. Względem pierwszego punktu wniesie rzecz P. Plessen, względem drugiego P. Eyben,

a względem trzeciego P. Berz.

Na seymie miasta Frankfortu wniesiono, aby dla zapobieżenia coraz bardziey szerzącemu się zbytkowi, utworzone były w mieście towarzystwa, które przepisałyby sobie sposób życia, obowiązały się przysięgą n. p. chodzić piechotą, unikać balów i widowisk, kosztownych wydatków, &c.

W Weimarze otworzony został uroczyście d. 2 b. m. seym, którego P. Riedesel marszałkiem, a PP. Linker i Schweitzer zastępcami obranemi zostali. Dnia 6 Minister stanu Baron Gersdorf odmalował temu zgromadzeniu stan skarbu i kraiu z taką otwartością i iasnością, i rzecz iego powszechną zyskała pochwałę.

Od oznaymienia w Berlinie, iż ubodzy oycowie, którzy maią 7 lub więcey żyiących synów odbierać będą wsparcie od rządu; zgłosiło się do rządu Królewskiego w Wrocławiu ieden oyciec maiący 10 żyiących synów; sześciu maiących po 9; ośmnastu po 8; a pięćdziesiąt pięciu po 7miu żyiących synów.

Przed kilku dniami przybył do Erlangen pierwszy znaczny transport w dobrym gatunku zboża z Rossyi.

W Kantonie Szwaycarskim St. Gallen tak wielka panuie nędza, iż końskie mięso iest iedynem pożywieniem. Rząd wyznaczył nawet kommissyią, która wyznacza zdatne na rzeź konie; bez iey pozwolenia żaden koń nie może bydź zabity.

W wielu cyrkułach Monasterskiego departamentu pokazuią się bardzo piękne oziminy w polu, i siane w Listopadzie są daleko lepsze niżeli wcześniey. Ale niestety owce odchodzą bardzo w tych okolicach z powodu mokrey paszy; choruie i bydło i cielęta, ale nie tyle go odchodzi co owiec. Cena zboża w tych okolicach była w Styczniu cokolwiek wyższa, niżeli w Grudniu.

Z Ratysbony d. 10 Lutego.

Dziś około godziny 2 z południa umarł tu były Xże Prymas, W. Xże Frankfortski i Arcybiskup Ratysboński, Karol Teodor Antoni Maryia Baron Dalberg, w 73 roku życia na dyiaryią. Ubodzy tracą w nim wielką podporę.

Od brzegow niższey Elby d. 15 Lutego.

Król Duński posłał Królowi Wirtembergskiemu d. 4 b. m. order Słonia.

Kommissyia, która ma Królowi Duńskiemu podać plan nowey konstytucyi dla Xięztwa Holsztyńskiego, nie miała przez kilka tygodni dla choroby niektórych swoich członków posiedzeń, lecz teraz rozpoczęła znowu swoie prace, i sądzą, że ie do Wielkiey nocy ukończy. Mówią, że i Xięztwo Sleswickie otrzyma tak iak Holsztyn konstytucyią.

Podług prywatnych listów z Norwegii tak tam mało iest pieniędzy, iż na bieżący miesiąc postanowiona iest prowizyia od pieniędzy za wexle po 12 od sta. Zboże doszło tam do ogromney ceny; zniesienie cła od wprowadzanego zboża niema żadnego wpływu, bo go tam w zimie prowadzić nie można. Liche strawy, iakiemi lud żywić się musi, iako też wilgotna pora roku zrodziły iuż, osobliwie w nizkich okolicach, zaraźliwe choroby, na które wiele ludzi umiera.

W twierdzy Aggershnus niedaleko Chrystyanii zaprowadzony teraz został dobroczynny zwyczay, że dwóch znakomitych obywateli odbieraią od więźniów za karę ręczne roboty, które na swóy użytek wyrabiaią, sprzedaią przez licytacyią i im pieniądze rzetelnie oddaią.

Przed kilku dniami, piszą z Kopenhagi,

gi, szyper przywiózł tu wiadomoś , że cała wyspa Madeira zapadła się przez trzęsienie ziemi. Wątpić iednak o tem należy, gdy ostatnia poczta z Anglii nic o tem niedonosi.

D. 8 między godziną 8 i 11 w wieczór tak było w Odenße widno iak podczas pełni Xiężyca, chociaż niebo było zachmurzone. Daley zaś ku północy widziano na niebie światło podobne, iak w roku 1776.

Naywiększe stopnie zimna i ciepła.

dnia 16 Lutego	1817	r.	stopni ciep:	† 4°, 8
— 17	—	—	—	† 3, 0
— 18	—	—	—	† 5, 0
— 19	—	—	—	† 6, 2
— 20	—	—	—	† 3, 2
— 21	—	—	—	† 6, 0
— 22	—	—	—	† 4, 8

OBWIESZCZENIE.

Urząd Leśny Jaworznicki, w moc Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z dnia 10 Stycznia b. r. do liczby 556 zapadłego, a przy Expedycyi Wgo Nadleśnego Jeneralnego z dnia 19 Stycznia b. r. w kopii wierzytelney Urzędowi Leśnemu nadesłanego, do publiczney podaie wiadomości, iż w Lasach Rządowych Leśnictwa Jaworznickiego sprzedaż Drzewa przez Publiczną licytacyią w dniu 10 Marca b. r. o godzinie 9 z rana w Biorze Urzędu Leśnego w Pazurku Powiecie Olkuskim sytuowanego, po niżey wyrażonych Porembów, nastąpi, iako to:

Klassa	Nazwiska: Obremba	Oddziału	Położenia	Gatunek Drzewa	Rodzay Drzewa	Ilość: Morgow Magdehur	Sztuki Drzewa	Sążni	Wartość szacunkowa: Złp.	gr.
				Tramy	Jodłowy		196			
		Janusko-		Żerdzi	ditto		280			
3	Rabsztyn	we Skały	w Powie-	Łat	ditto	28	560		1721	13
			cie Ol-	Na Opał	ditto			140		
		Ostre	kuskim	Tramy	Bukowy		30			
3	Golczowice	Skały		Na Opał	ditto	6		60	485	
			w Powie-	Budulec średni	Sosnowy		96			
2	Żarnowiec	Wielkie	cie Pilec-	Budulec mały	ditto	12	240		1244	
		Łany	kim	Na opał	ditto			12		

Każdy więc maiący chęć Licytowania wspomnionych Porębów w oznaczonym czasie i mieyscu zaopatrzywszy się w vadium połowey Summy szacunkowey znaydować się zechcą, gdzie przed zaczęciem Licytacyi o warunkach zawiadomionym zostanie. — W Biórze Urzędu Leśnego Jaworznickiego w Pazurku dnia 27 Lutego 1817 r.

Ignacy Błeszyński.

Dnia 10go Marca 1817 r. o godzinie 9tey ranney w Domu pod liczbą 488 przy ulicy S. Jana w Krakowie stoiącym, sprzedana będzie za gotową srebrną monetę Basztarda używana; chęć kupienia maiący zechcą się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. W Krakowie d. 1go Marca 1817 roku.

Jan Nepomucyn Frankl, Komornik T. C. P. I. D. K.

Dobra Ilkowice w obwodzie Miechowskim, i folwark Kawęcin, inaczey połowa wsi Ostrowiec w obwodzie Stobnickim leżące są na przedaż. Życzący sobie nabyć na gruncie tychże wsi o warunkach kupna przedaży dowiedzieć się może.

Wieś Grudzyny z Attynencyą Rogalów pod Pinczowem, w grontach rędziny i pruchnicy, z lasem i łąkami obszernemi, do sprzedania lub zastawu na lat 6, życzący wniść w takową czynność, zgłosi się do Dziedzica tamże zamieszkałego.